

Didaktika ekonomiky

Ing. Miroslav Pátek, Ph.D.
Vydáno v roce 2013
1. vydání
1. vydání

Literatura:

- Didaktika základů ekonomiky, Králová, 2013
- Podniková ekonomika, Synek, aktualizované vydání
- Učebnice ekonomiky pro střední školy (pro obchodní akademie od Novotného či Klínského 1. – 4. díl)
- Zákony k odborné problematice
- Studijní opora na stránkách katedry
- Teoretické aspekty racionalizace ekonomického vzdělávání, Králová, Novák a kol., 2014

Obsah kurzu

1. Charakteristika předmětu, historický vývoj předmětu, cíle českého školství a předmětu ekonomika, inovace předmětu
2. Uspořádání a soustava učiva předmětu ekonomika na středních školách
3. Metody práce vyučujících, didaktické prostředky
4. Didaktický rozbor učiva zaměřený na:
  - Základní ekonomické pojmy
  - Podstata organizací, jejich druhy
  - Podnikové činnosti
  - Kapitálový trh
  - Daňová soustava
  - Finanční hospodaření podniku
  - Podnik a okolí, národní a světové hospodářství

Požadavky:

Seminární práce
Díleční zkouška

40 bodů
60 bodů

Struktura seminární práce

Metodický materiál ke vzorové vyučovací hodině:

1. Zařazení učiva
2. Výchozí předpoklady
3. Cíle (vědomosti, dovednosti, návyky, klíčové kompetence, průřezová témata) – vzdělávací a výchovné cíle
4. Didaktické prostředky, metody, postupy
5. Struktura vyučovací hodiny - organizace
6. Výklad s pracovními listy ke struktuře vyučovací hodiny
(podrobný postup učitele, příklady, řešení, otázky, grafy, obrázky, tabulky, písemnosti, řešení...)

Struktura vyučovací hodiny

Obsah	Soc. forma	Čas	Pomůcky	Typ vyuč. jednotky	Vyučovací metoda
1. Vstup do problematiky (motivace příkladem)	Vyučující	5 minut	PL1, fólie 1	Motivační	Monolog
2. Předání informací (vysvětlení charakteristických rysů) včetně výkladových příkladů	Učitel/Třída	15 minut	PL2, fólie 2	Diagnostický Expoziční	Monolog, rozhovor, cvičení, zápis do sešitu
3. Řešení úkolu zadaného ve fázi motivace	Učitel/Třída	5 minut	PL1, fólie 1	Expoziční	Cvičení Zápis do s.
4. Úkol 1 (stejná obtížnost)	Práce ve skupině	5 minut	PL3, tabule	Fixační	Cvičení
5. Úkol 2 (větší obtížnost – zohlednění různých vlivů na probíranou problematiku)	Učitel/Třída	5 minut	PL3, tabule, kniha	Fixační	Cvičení
6. Úkol 3 (příklad souhrnný)	Práce ve skupině	5 minut	PL4, tabule, sešit	Fixační	Cvičení
7. Shrnutí poznatků	Učitel	5 minut	Fólie 3	Fixační	Cvičení, opakování

Struktura vyučovací hodiny - klasická

Popis činnosti učitele v jednotlivých částech hodiny	Popis činnosti žáka v jednotlivých částech vyuč. hodiny
1. Zápis do TK	Služba hlásí nepřítomné žáky
2. Zapsání tématu na tabuli	Žáci otevírají sešity a zapisují téma
3. Vyvolání žáků k tabuli – zadání otázky, zkoušení – opakování učiva z předchozí hodiny.	Žáci zavrou sešity, poslouchají, hlásí se při doplňování informací

Vztah didaktiky ekonomiky k ostatním vědám a vědním disciplínám

Pedagogika a Psychologie

Didaktika ekonomických předmětů
(oborová didaktika)

Didaktika ekonomiky
(speciální didaktika)

Ekonomické vědní disciplíny

Didaktika ekonomiky

Jedná se o speciální didaktiku

Zabývá se otázkami:

- **obecnými**
- **zvláštními (speciálními)**

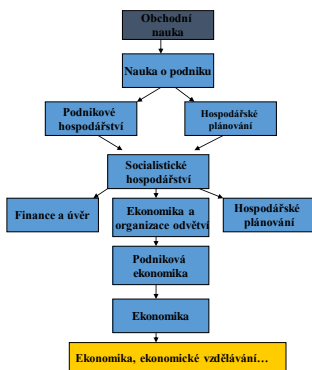

Historie vývoje předmětu

1. Začátky obchodního školství spadají do 2. poloviny 18. století. Obchodníci ke své profesi do té doby potřebovali pouze praktickou formu přípravy.
2. Koncem 18. století vznikaly první instituce, které poskytovaly obchodníkům vzdělání v tzv. komerčních naukách (*kupecké počty, účetnictví, právní předpisy...*). Do roku 1870 výuka probíhala na německých školách.
3. V roce 1872 vznik první české obchodní akademie a zařazení výuky předmětu **Obchodní nauky** roku 1877 vedle účetnictví, kupeckých počtů, obchodního zákonodárství a národního hospodářství. Tvořila jeden z hlavních odborných předmětů a můžeme ji považovat za **předchůdce ekonomiky**.
4. Ve 30. letech 20. století se obsahová problematika předmětu vlivem hospodářských krizí začíná měnit. Vznik předmětu **Nauky o podniku**.

Vývoj vyučovací předmětu ekonomiky

Výuka předmětu ekonomika v současnosti:

- na obchodních akademiích
- středních odborných školách (ekonomického i neekonomického zaměření)
- učilištích
- na gymnáziích, a uměleckých školách zařazení občanské nauky či základů společenských věd
- na lyceích
- na VOŠ

Ekonomika na OA

- **Základní a výchozí odborný ekonomický předmět**
- **Výuka po celou dobu studia (většinou po 3 hodinách týdně)**
- **Součástí maturitní zkoušky**

Zařazení předmětu ekonomika do soustavy učiva na středních školách

- Je rozdílné, záleží na druhu školy a jejího zaměření:
- na OA od 1. ročníku,
  - na ostatních ekonomicky zaměřených školách (od 1. či 2. ročníku),
  - na neekonomicky zaměřených školách (většinou v posledních ročnících)

Výuka ekonomiky na ZŠ

1. V rámci občanské nauky či rodinné výchovy
2. V rámci Aplikovaná ekonomie:
  - Základy podnikání
  - Profesní orientace
  - Národní hospodářství
3. Od roku 2007 se zavádí finanční gramotnost žáků na základních i středních školách (přijaty standardy finanční gramotnosti – zahrnuje 3 složky: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou)

Témata ZŠ pro 1. i 2. stupeň: peníze, hospodaření domácností, finanční produkty

Témata SŠ: peníze, hospodaření domácností, finanční produkty, práva spotřebitele.

Abeceda podnikání – www.jacr.cz

- Je určena pro žáky ve věku 12 -14 let. Abeceda podnikání je vyučována minimálně v 8 vyučovacích hodinách v průběhu 4 týdnů. Cílem je seznámit žáky základních škol hravou formou se základními pojmy z oblasti podnikání prostřednictvím následujících čtyř témat:
- Organizace
- Management a volba povolání
- Výroba
- Marketing

Profesní orientace

- Je určena pro žáky ve věku 14 -16 let, v současné době se neučí
Profesní orientace je vyučována minimálně v 8 vyučovacích hodinách v průběhu 4 týdnů.
Cílem je povzbudit žáky 8.-9. ročníků základních škol k tomu, aby pochopili důležitost vzdělání pro svůj další život a věnovali náležitou pozornost problematice volby povolání.
Celý kurz je tematicky rozdělen na čtyři okruhy:
- ❖ **Volba povolání**
  - ❖ **Sebehodnocení**
  - ❖ **Mozaika povolání**
  - ❖ **První zaměstnání**

Základy národního hospodářství

- Je určen pro žáky devátých tříd. Zaměřuje se na praktické informace týkající se makroekonomických jevů jako je např. koloběh ekonomiky, finance, úloha centrální banky. V současné době se na základních školách neučí.
- *Obsah učiva:*
- **Úvod do ekonomie**
- **Český ekonomický systém**
- **Finance**
- **Úloha centrální banky v ekonomice**
